

Aniela Piorunowa

"Wilhelm Mach w szkole krytyków",
Jerzy Poradecki, "Miesięcznik
Literacki" nr 10 (1973) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/52, 247

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) PORADECKI Jerzy: Wilhelm Mach w szkole krytyków. "Miesięcznik Literacki" 1973 nr 10 s. 59-67.

Przedmiotem artykułu jest działalność krytycznoliteracka Wilhelma Macha. W działalności tej można wyróżnić wyraźnie dwa okresy: 1945-1950 i po r. 1956. W pierwszym okresie młody pisarz próbuje w swojej twórczości krytycznej, tak samo zresztą jak w swych utworach, pogodzić dwie tendencje: prawdy literatury i związanego z nią problemu wyrażania tej prawdy oraz służby idei i związanego z nią problemu dydaktyzmu. Działalność krytyczną drugiego okresu, podjętą po r. 1956, w atmosferze przemian literatury, jakie nastąpiły w tych latach, i z tymi przemianami związaną, należy, zdaniem autora, traktować raczej jako proces kształtowania się świadomości literackiej u pisarza niż jako działalność krytyczną sensu stricte. Wiąże się to ze stosunkiem Macha do krytyki, do której stopniowo tracił zaufanie, coraz wyżej za to ceniąc publicystykę, czemu dawał wielokrotnie wyraz.

BP/52/67

A.P.

(II) PROBLEMY LITERATURY POLSKIEJ OKRESU OŚWIECENIA. Praca zbiorowa pod red. Z.Golińskiego. Wrocław 1973, Oss., ss. 326, nlb. 1, zł 62,-

Na tom składają się następujące rozprawy: R.Kaleta: Miejsce i społeczna funkcja literatów w okresie Oświecenia.- J. Szczepaniec: Rola drukarstwa w życiu literackim polskiego Oświecenia. Zarys wybranych zagadnień.- Z.Sinko: Główne drogi i tendencje recepcji piśmiennictwa zachodnioeuropejskiego w literaturze Oświecenia polskiego.- J.Ziętarska: Ludzie Oświecenia o roli przekładów.- Z.Kopczyńska, L.Pszczołowska: Rozwój języka narodowego a rozwój form literackich w okresie Oświecenia.- T.Kostkiewiczowa: Sentymentalizm w literaturze polskiego Oświecenia. Zarys problematyki.

BP/52/68

I.J.